

Szigetbecse Község Önkormányzata

Szigetbecse

Településfejlesztési koncepciója

VI. FÁZIS: VÉGLEGESÍTETT DOKUMENTÁCIÓ

- A 150/2023. (XI.27.) ÖK határozattal jóváhagyott dokumentáció -

2023. december

Készült:

Szigetbecse Község Önkormányzata megbízásából

2321 Szigetbecse, Petőfi Sándor u. 34.

Készítette:

**Pest megyei Terület-, Település-, Környezet
Tervező és Tanácsadó Kft.**

1085 Budapest, Kőfaragó u. 9.

Tel: 267 05 08, 267 70 78

www.pestterv.hu

Felelős tervező:

Károlyi János

vezető területrendező tervező

okl. geográfus, okl. szociológus

építész kamarai névjegyzéki szám: 13-1017

tervezői jogosultság: TR

Szigetbecse
Önkormányzata
részéről:

Sósné Michélsz Edina

polgármester

Kátai Péter

főépítész

PESTTERV Kft
ügyvezető
igazgató:

Schuchmann Péter

Szigetbecse - Budapest, 2023. december

TARTALOM

1. BEVEZETÉS	4
2. JÖVŐKÉP	6
2.1. Szigetbecse jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan	6
2.2. Településfejlesztési elvek	7
3. CÉLOK.....	9
3.1. Szigetbecse fejlesztését szolgáló átfogó célok és a részcélok, alcélok meghatározása.....	9
Átfogó cél 1.: A mérsékelt népesség növekedés elősegítése, a népességszám tartós stabilizálása	9
Átfogó cél 2.: Településfejlesztés az életminőség javítása érdekében	10
Átfogó cél 3.: A helyi gazdasági bázis erősítése	13
Átfogó cél 4.: A társadalmi-gazdasági környezet változásával összehangolt optimális területhasználat, kompakt településszerkezet megteremtése.....	16
3.2. A jövőkép, az átfogó célok és a részcélok kapcsolata	19
3.3. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre	20
4. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ	21
4.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	21
4.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	24
4.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	25
5. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE.....	27
5.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer	27
5.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére	28

1. BEVEZETÉS

Szigetbecse jelenleg hatályban lévő településfejlesztési koncepciója több vonatkozásban elavult. Erre való tekintettel döntött Szigetbecse Önkormányzatának Képviselő-testülete a településfejlesztési koncepció megújításáról. A feladat elvégzésére a PESTTERV Kft kapott megbízást.

A tervezési munka első lépéseként 2021. július 26-án Szigetbecse új településfejlesztési koncepciója tárgyában irányított tematikus egyeztető tárgyalásra került sor a Képviselőtestület tagjai, az Önkormányzat vezetői, civil szervezetek képviselői és a Tervező részvételével. A csoportbeszélgetésen meghatározásra kerültek a település legfontosabb adottságai, amelyek figyelembe vehetők a későbbi fejlesztések szempontjából, továbbá konszenzus alakult ki a legfontosabb fejlesztést meghatározó szempontok tekintetében, amelyek alapján Tervező PESTTERV Kft első lépésként elkészítette a településfejlesztési koncepció tervezetét.

A településfejlesztési koncepció széleskörű, a 314/2012. Korm. rendelet szerinti megalapozó vizsgálaton alapszik. Az abban feltárt folyamatok, trendek és helyzetkép megállapításai megfelelő alapul szolgálnak a jelen koncepció elkészítéséhez is. A hatályos jogszabályi környezethez igazodó, tartalmában is megújított településfejlesztési koncepció elkészítése így több okból is időszerű és szükséges. A korábbi koncepció még nem a 2012-ben megszületett jogszabályi követelményeknek megfelelő tartalommal készült.

Az új településfejlesztési dokumentum támaszkodik az önkormányzat jelenleg hatályos településfejlesztési koncepciójára, illetve az elmúlt időszakban készült egyéb településfejlesztést befolyásoló ágazati, szakpolitikai koncepciókra, tervekre, programokra is, és figyelembe veszi mindazokat a körülményeket, amelyek a település fejlesztésére hatással lehetnek. Mindezek együttesen beépülnek a hatályos jogszabályi követelmények szerint módosított településfejlesztési koncepcióba.

A településfejlesztési koncepció megalapozása, előkészítése során megtörtént a település fejlesztésénél figyelembe vehető pozitív adottságok és előnyök, illetve a fejlesztést megnehezítő, akadályozó negatív tényezők és konfliktusterületek feltárása. Az elkészült dokumentum célja és feladata a település jövőképeinek megfogalmazása és a fő fejlesztési irányok, elvek, célok és részcélok kijelölése, amelyek - területi vonatkozásaikat is figyelembe véve - iránymutatásul szolgálnak majd az elkövetkező időszak települési szintű ágazati fejlesztéseihez és a településszerkezeti terv és a településrendezési szabályozás felülvizsgálatához.

Korszerű, helyi konszenzuson alapuló fejlesztési dokumentumok nélkül Szigetbecse felkészületlen a területi folyamatok kezelésére, kisebb az esélye a fejlesztési támogatások megszerzésére, az itt élő polgárok életminősége javítására, illetve a helyi gazdaság és a turizmus hatékony fejlesztésére. E konszenzus kialakítása érdekében a településfejlesztési koncepció céljai, javaslatai széleskörű partnerségen alapulnak.

Szigetbecse településfejlesztési koncepciójának meghatározása a járási (kistérségi) összefüggések, valamint a tágabb térségi (Pest megyei) hatások figyelembevételével, de alapvetően a helyi adottságokra, értékekre és érdekekre alapozottan történt. Cél, hogy Szigetbecse kapcsolódjon a Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentum és Pest megye hatályos területfejlesztési koncepciójának és területfejlesztési programjának releváns

célkitűzéseihez illetve programpontjaihoz, és a megyei Integrált Területi Programban foglaltakhoz, amelyek az uniós forrásokhoz való hozzájutást nagyban meghatározzák.

2. JÖVŐKÉP

2.1. Szigetbecse jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Társadalmi jövőkép

- Szigetbecse a fiatalokat megtartani, és népességét mérsékelten növelni képes vonzó, folyamatosan fejlődő életter, az életminőség javítását szem előtt tartó fejlesztéseknek köszönhetően kedvelt lakóhely
- Lakófunkciója mellett kedvelt üdülőtelepülés, és az itt élők számára munkahelyeket is biztosító település.
- Alapfokú igazgatási, oktatási-nevelési, egészségügyi, szociális ellátási, közösségi továbbá szabadidős funkciói magas színvonalon biztosítottak saját lakossága számára a legfiatalabbaktól a legidősebb korosztályokig.
- A Ráckevei/Soroksári Duna mentének színes és nívós kulturális, közösségi és sportélettel rendelkező, kedvelt települése.
- Fejlődő, folyamatosan megújuló közösségi színterek, találkozóhelyek bőségesen állnak rendelkezésre az itt élők számára.
- Az időskorú lakosságát megbecsüli, részére jó színvonalú ellátást biztosít.
- Nemzetiségi hagyományait aktívan ápolja.
- A társadalom közösségi ereje növekszik, az újonnan beköltözők is aktív részeseivé válnak a település mindennapi életének.

A település gazdasági jövőképe

- Kedvező gazdasági és üzleti környezetet biztosít vállalkozásai számára, ezáltal az itteni cégek, vállalkozások működési feltételei és eredményessége javul, újabb vállalkozások települnek be.
- A térségi munkaerőpiac tartós felvevő képessége mellett a helyi munkalehetőségek jelentősen bővülnek, a település munkaerőkibocsátó szerepköre visszaszorul, ezzel párhuzamosan bővülnek a helyben foglalkoztatás lehetőségei.
- Környezetkímélő feldolgozóipari, élelmiszeripari, és női munkaerőt is foglalkoztató iparágak részaránya növekszik.
- Az önkormányzat - együttműködésben a gazdasági szereplőkkel - számos közérdekű fejlesztést valósít meg, amely hozzájárul a település élhetőségének javításához, ezen keresztül pedig a népességvonzó képesség javulásához.
- Javulnak a távmunka és a kiegészítő foglalkoztatási formák feltételei, ami az ingázás mérséklését is elősegíti.
- A munkavállalók egy része továbbra is a településen kívüli munkaerőpiacon találja meg megélhetését, ehhez az ingázás jó színvonalú feltételei biztosítottak.
- A rekreációs és turisztikai fejlesztéseknek köszönhetően a településen regisztrált látogatószám, az eltöltött vendégéjszakák és a turizmus ágazat jövedelemtermelő képessége egyaránt növekszik.

A táji, természeti és épített környezet jövőképe

- Szigetbecse a jövőben is hatékonyan hasznosítja sokrétű természeti, táji erőforrásait.
- A település speciális természeti erőforrását adják vízfelületei (Ráckevei/Soroksári Duna, holtágak, tavak), amelyre alapozottan az üdülés, horgászat és a szelíd turizmus fejlődik.
- Az ökológiai funkciójú területek megőrzése biztosított, és az Önkormányzat él a helyi védelem lehetőségével is. A korlátozásokkal hasznosítható természeti értékek mind nagyobb részben az ökoturizmus céljai és a bemutatás szolgálatába helyeződnek.
- Az ipari, gazdasági területek közelében a lakó, valamint a mezőgazdasági területek zavartalanságát véderdő sávok biztosítják, a csereerdősítéseknek köszönhetően az erdőterületek kiterjedése növekszik.
- A tájhasználatban a megélhetést és jövedelemtermelést valamint a megőrzést egyaránt lehetővé tevő tájgazdálkodási módok válnak uralkodóvá.
- A mezőgazdasági termelésben a környezetkímélő ökológiai alapú gazdálkodási módok, és a speciális élelmiszerek előállítása nagyobb teret nyernek.
- A település felkészül a klímaváltozás kedvezőtlen hatásaira, települési zöldfelületeit bővíti, felszíni vízrendezést teljes körűvé teszi.
- Épített környezetét csak kontrolláltan és indokolt esetben bővíti, előtérbe helyezi az alulhasznosított területek intenzitás növelését, illetve a barnamezős területek újrahasznosítását.

Fentiek összefoglalásként Szigetbecse jövőképe: **Szigetbecse lakói és vendégei számára jó színvonalú ellátást nyújtó, fejlődő település a Ráckevei/Soroksári Duna mentén, amely környezetkímélő iparral és a turizmusra építő helyi gazdasággal rendelkezik, és természeti, tájképi adottságait, kulturális és épített értékeit, nemzetiségi hagyományait, továbbá kedvező fekvését kihasználva térségével együttműködve fejlődik.**

2.2. Településfejlesztési elvek

- A fejlesztések során prioritást élvez, hogy **Szigetbecse sajátos adottságokkal rendelkező olyan nyugalmas élettér**, ahol harmóniában megférnek a fejlődő lakóterületek, biztosítottak a turizmus és rekreáció vonzó helyszíneinek fejleszthetősége, valamint az erős gazdasági bázis területi, műszaki és intézményi feltételei.
- A fejlesztés integrált szemlélettel történjen, azaz az egymástól elszigetelt ágazati beavatkozások helyett **integrált megoldások** alkalmazására kerüljön sor a fejlesztési célok szolgálatában.
- A településfejlesztés vezérelve a mennyiségi fejlődés helyett a **minőségi fejlődés** biztosítása, az általános települési komfortérzet javítása, a népessége számára hosszú távon is ideális lakókörnyezetet biztosítani tudó, élhetőbb településsé válás elősegítése.
- Az idelátogatók számára olyan nyugalmas és pihenésre alkalmas, jó színvonalú környezet és szolgáltatások nyújtása, amely vonzóvá teszi a szelíd **turizmus** iránt érdeklődő vendégek körében.

- A település mindenkori fejlesztése során törekedni kell az adottságok és lehetőségek optimális kihasználására olyan módon, hogy az ne veszélyeztesse a környezeti elemek kedvező állapota, és a **lakó funkció és a turizmus** kedvező feltételei megőrzésének lehetőségét, se a települési környezetminőség javításának esélyét, se a helyi társadalom integritásának fenntarthatóságát, ugyanakkor gazdaságilag is biztosítsa **Szigetbecse fenntartható fejlesztésének lehetőségét**. A településfejlesztésben az ökológiai, társadalmi és gazdasági fenntarthatóság egyensúlyát, és megfelelő arányait kell biztosítani.
- Harmonikus, **kiegyensúlyozott fejlődés biztosítása**, a már megvalósult eredmények és a tervezett fejlesztések biztonságos fenntartásához és a település üzemeltetéséhez szükséges gazdasági, szellemi és szervezeti háttér biztosítása.
- Szigetbecse váljon a lehetőségekhez képest **kompakt településsé**, azaz a területével felelős módon történő gazdálkodás, optimális területfelhasználásra törekvés, megújításra törekvés, új beépítésre szánt területek kijelölésének ésszerű keretek között tartása, az ún. barnamezős területek és a belső központi részek megújítása és intenzitás növelése jellemezze a településszerkezet alakítását.
- A fejlesztés - ezen belül a területekkel való gazdálkodás is - elsősorban a **Szigetbecsei polgárok** és a helyi gazdaságban tevékenykedő különböző tőkeerősségű **vállalkozások érdekeit** kell, hogy szolgálja. Ez részben a meglévő területek jobbá tételével, továbbá a hiányzó, vagy bővítendő funkciók, további intézmények, szolgáltatások, valamint a gazdaságfejlesztés számára új területek ütemezett bevonásával és igényes kialakításával, vagy régiek újrastrukturálásával történjen.
- A településfejlesztési koncepció alapvető célja az **itt élők életminőségének javítása**. Az e céllal összefüggő intézményi, infrastrukturális, településképi új fejlesztések olyan módon és olyan színvonalon valósuljanak meg, hogy az ne jelentsen többletterhet a településnek (az Önkormányzatnak).
- A település fejlesztése során fokozottan kell támaszkodni a mindenkori uniós tervezési ciklus és a lehetséges hazai források kapcsolódási pontjaira és pályázati lehetőségeire. A **külső források bevonása mellett**, az Önkormányzat településfejlesztési és -rendezési szerződések megkötésével biztosítsa (az Önkormányzat számára többlet ellátási kötelezettséggel járó) új funkciókat létrehozó, vagy a meglévő kapacitásokat bővítő **jövőbeni fejlesztők arányos hozzájárulását a településfejlesztéshez** annak érdekében, hogy a kitűzött célok a helyi lakosság terheinek növekedése nélkül valósulhassanak meg.

A településfejlesztési elveket és a település átfogó fejlesztési céljait a hatályban levő legfrissebb országos elveknek, koncepciónak és stratégiának megfelelően fogalmaztuk meg. Ezeket a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról szóló 1/2014. (I. 3.) OGY határozat foglalja össze, illetve írja elő.

3. CÉLOK

3.1. Szigetbecse fejlesztését szolgáló átfogó célok és a részcélok, alcélok meghatározása

Átfogó cél 1.: A mérsékelt népesség növekedés elősegítése, a népességszám tartós stabilizálása

Kiszámítható, mérsékelt növekedés, a fiatal népesség megtartása

Szigetbecse lakónépessége az elmúlt közel 20 éves időszakban alapvetően stagnáló. A település kínálta kedvező lakókörülmények, a páratlan természeti környezet, a Budapesti agglomeráció közelség és egyéb tényezők viszont olyan környezetet teremtenek, amely pozitív irányban képes hatni Szigetbecse távlati népességszámára.

A településen élők számának alakításában a belső és külső tényezők egyaránt szerepet játszanak. A lakónépesség gyarapodása két forrásból adódhat, egyrészt a település belső megújuló képességéből, másrészt a Szigetbecsére irányuló beköltözések dinamizmusából. Szigetbecse népességében az elmúlt két évtizedben tapasztalt hozzávetőleges állandóság mindkét tényező együttes következménye. A természetes fogyás számlájára írható a csökkenés, amelyet azonban - főként az utóbbi években - a pozitív bevándorlás ellensúlyoz. Az elkövetkező években is természetes fogyással kell reálisan számolni, a lakosság öregedő korfája erre enged következtetni. A térségben zajló költözési trendek alapján ugyanakkor egyre inkább a beköltözések számának további növekedésére kell felkészülni.

A távlati népességszám meghatározásakor több tényező együttes hatását kell figyelembe venni. A jó, de tovább javítandó megközelíthetőség és elsősorban a csendes, nyugodt lakókörnyezet és a természeti környezet teszi vonzóvá Szigetbecsét. A település kiváló rekreációs adottságokkal rendelkezik.

Különösen nagy hangsúlyt kell fektetni a **fiatal népesség megtartására**. Ismert, hogy sok fiatal szeretne helyben építkezni, akiket ebben támogatni szükséges. A fiatalok megtartásának feltételei a helyben elérhető építési telkek, munkahelyek és megfelelő intézményi alapellátás.

Fentiek szerint és a ma jogszerűen beépítésre szánt területként számon tartott lakó célú területeken kialakított és kialakítható telekszámok alapján, valamint a tervezett átminősítések figyelembe vételével és a ma is rendelkezésre álló üres ingatlanokat számításba véve reálisan az becsülhető, hogy Szigetbecse népessége a településfejlesztési koncepció időtávjában mérsékelt növekedési pályára áll. Konszenzuson alapuló településfejlesztési cél, hogy **a lakónépesség az elkövetkező 10 évben a 1.500 fő lélekszám körüli értéken stabilizálódjon**, azt mielőbb érje el, de ne haladja meg. A lakónépességnek ez a nagyságrendje még fenntartható módon ellátható, ezért a fejlesztési koncepció javaslata szerint ezt a lélekszámot meghaladó népesség Szigetbecsén már nem kívánatos. Ez az 1.500 főnyi távlati népességszám is megkíván több - elsősorban közösségi - intézményi és infrastrukturális fejlesztést.

Ingtatlanpolitika a koordinált népességnövekedés érdekében

A település jövőbeni növekedése szabályozásához az szükséges, hogy az Önkormányzat - a készülő új településrendezési tervben rögzítettek következetes betartásával - éljen mindazokkal az eszközeivel, amelyek a Szigetbecsére irányuló betelepülések számát ösztönző módon képesek szabályozni. Az Önkormányzat tudatosan tervezett ingatlanpolitikával, a **telekkínálat szabályozása** útján - egy bizonyos fokig - hatékonyan irányíthatja a beköltözések mértékét akár pozitív irányban, akár a visszafogás irányába.

Annak leszögezése mellett, hogy településfejlesztési cél a népességnövekedés, Szigetbecsén a **lakásszám - és ezzel szoros összefüggésben a lakosság szám - növekedési ütemét folyamatosan monitorozni kell** területfelhasználási, településképi, településüzemeltetési és fenntarthatósági szempontból egyaránt. Állnak rendelkezésre még igénybe nem vett lakóterületek, valamint a belső településrészek üresen álló vagy közeljövőben várhatóan megüresedő ingatlanjaival is lehet számolni. Várható, hogy a belső, régi településrészekben több régi ingatlan tulajdonviszonyaiban történő változás következtében eleve nő a lakosság száma, mivel az új tulajdonosok többsége fiatal, nagyobb létszámú, mint a korábbi egy-két fővel lakott ingatlanok esetében. További új lakóterület(ek) kijelölése csak ütemezetten, az igények folyamatos figyelemmel kísérése mellett célszerű.

A lakosság növekedésére fel kell készülni a kiszolgáló - műszaki, intézményi, szolgáltatási - infrastruktúrával is. A jövőben a népesség bevonása mellett egyre inkább a meglévő lakosság mindennapos igényeinek kielégítése, a kedvező lakókörnyezet fenntartása és fejlesztése a cél.

Szigetbecse élhetőségének megtartása és további javítása szükséges. Ennek érdekében az új lakóterület benépesítése mellett a **belső területek intenzitásának növelése** támogatandó. Az új településrendezési eszközöket is megalapozó fejlesztési koncepció újabb lakó célú beépítésre szánt területek kijelölését csak mérsékelten és mennyiségi kontroll mellett támogatja.

Átfogó cél 2.: Településfejlesztés az életminőség javítása érdekében

Lakóterületi kínálat és kedvező lakókörülmények biztosítása

Szigetbecse átmenőforgalommal minimálisan terhelt, ám mégis viszonylag jól megközelíthető, kedvező természeti környezetben csendes, kiváló nyugalmas lakókörnyezetet biztosít az itt élők számára. Cél, hogy Szigetbecse tudjon olyan differenciált lakóterületi kínálatot nyújtani, ami vonzóbbá teszi a települést a szomszédos településekhez képest. A kedvező, kiváló adottságokkal rendelkező, vízfelületekben bővelkedő természeti környezet biztosított, ennek megővésére különös figyelmet kell fordítani.

A térségben és azon belül Szigetbecsén is tartós igény jelentkezik építési telkek iránt, évente mintegy 20 érdeklődő jelentkezik. Településfejlesztési cél, hogy minél több új beköltözőt tudjon megnyerni magának a település. Számukra lakótelkeket kell tudni ajánlani. A település adottságai olyanok, hogy csak nyugati vagy déli irányban van elvi lehetőség új lakóterület, **új építési telkek kialakítására**. A település területén az összes

szükséges közmű rendelkezésre áll. Első ütemben azonban a már kijelölt, de be nem épített telkek fejlesztésbe vonása szükséges. A korábban beépítésre szánt kategóriába sorolt területek funkcióváltása is támogatható a fejlesztési cél érdekében (pl. Makádi út mentén korábban kijelölt gazdasági területek lakó területté történő átalakítása). A településen tervezett munkahelyteremtő fejlesztések ismeretében is számolni kell a potenciális új lakásigényekkel.

Másik lehetőség a lakótelek kínálat bővítésére a **belső területeken** kínálkozik. **Telekmegosztásokkal, utcanyitásokkal** célszerű csökkenteni a túlzott telekméretet, új ingatlanokat létrehozva ezáltal.

Intézményhálózat, a közszolgáltatások és az infrastruktúrahálózat fejlesztése

A településen olyan feltételek megteremtésén kell dolgozni, és a lehetséges fejlesztési lépések között mindig azoknak a megoldásoknak kell prioritást kapniuk, amelyek hozzájárulnak közvetlenül vagy közvetett módon **a település élhetőségének fokozásához**, a helyi életminőség jobbításához. A települési életminőség javításának, Szigetbecse élhetőségének lényeges feltétele a **jó intézményi és infrastrukturális ellátottság**. A településfejlesztési koncepció az alábbi célkitűzéseket határozza meg az életminőség javítása érdekében.

A lakosságszám és ezzel együtt a gyermeklétszám - településfejlesztési koncepcióban előirányzott - kiszámítható növekedése előrevetíti a helyi intézményekkel kapcsolatos kapacitásbeli és minőségi fejlesztési igényeket. A település intézményhálózata változó színvonalú és kapacitások terén is eltérő mértékben **rendelkezik tartalékokkal**. A lakónépesség várható további gyarapodása egyes intézmények, szolgáltatások bővítését, illetve újak megvalósítását igényli.

Az óvodai ellátásban pár éve volt még kapacitástartalék, ami mára nagyjából elolvadt. Az intézmény 5 éve még 73 százalékos kapacitáskihasználtsággal működött, ami 2021-re elérte a 100 százalékot. Számottevő népességnövekedés esetén az óvodai kapacitásbővítése megoldandó feladatot jelent. A településen német nemzetiségi iskola is működik. Az iskolai férőhelyek száma elegendő a településfejlesztési koncepcióban előirányzott mértékű népességnövekedés esetén is. A legfiatalabb gyermekek napközbeni ellátása érdekében évek óta igény van bölcsőde létesítésére. Ezért cél a **bölcsődei ellátás helyben történő biztosítása**, mivel az fontos segítség a munkába visszatérni kívánó fiatal szülők és az ingázók számára. A helyi foglalkoztatásban cél a kismamák akár részmunkaidős foglalkoztatása, amihez bölcsődei férőhelyek szükségesek. Az Önkormányzat sikeresen pályázott VEKOP forrásra, amely segítségével egy kezdetben 7-8 fős - későbbiek során akár bővíthető - mini bölcsőde kialakítása valósulhat meg. A mindenkorai kapacitásokat az igényekkel összhangban kell biztosítani.

Ami az intézményépületeket illeti, korábban megtörtént ugyan az épületek szigetelése és a **napkollektorok** telepítése, de ezek alulméretezettek bizonyultak. A feladat most a jelenlegi **kapacitást kétszeresére** növelni. Ezáltal költségmegtakarítás érhető el.

Az egészségügyi és szociális ellátó rendszer intézményei kiépültek. A háziorvosi kapacitás bővítése egyelőre nem szükséges, de a lakosság növekedésével arányban gyermekorvosi és fogorvosi ellátás igénye is felmerül. Az orvosi rendelések esetén feladatot jelenthet a

nyitvatartási, elérési idők hosszabbítása, igazítása az itt élők igényeihez, ami sok esetben az ingázó életforma miatt hosszabb nyitvatartási időket igényelhet. Az idősellátás és szociális ellátás terén, főként előbbi esetében fel kell készülni a növekvő igényekre. Ezért célként fogalmazódik meg egy **idősek otthona létrehozása** Szigetbecsén. Ez amellest, hogy a rászoruló idősök számára egy biztos pontot jelentene, új munkahelyeket is teremt a településen.

A település területén valamennyi közműhálózat teljes körűen kiépített. Az ivóvíz, szennyvízcsatorna, elektromos ellátás, gázhálózat és optikai kábelhálózat rendelkezésre áll. Alapvető hálózati fejlesztésre nincs szükség. Későbbiek során egyes konkrét új területigénybevételek kapcsán a rácsatlakozások megoldása szükséges.

A belterületi utak burkoltsága is közel teljes körű, cél a szilárd útburkolat teljes körű biztosítása a település teljes területén. A járdahálózat is kiépített, itt a folyamatos jó karban tartás a feladat.

A **kerékpárúthálózat bővítése** fejlesztési feladatként fogalmazódik meg. Ez mind a kerékpáros turizmus megkönnyítése, mind a napi hivatásforgalom szempontjából kívánatos. A falu és az üdülőterület közötti kerékpáros kapcsolat megteremtése prioritást élvez.

A felszíni vízelvezetés rendszere kiépített ugyan, de tapasztalhatók hiányosságok. A **felszíni vízrendezés teljes körű kiépítése** különösen nagy jelentőségű a klímaváltozás kedvezőtlen következményeihez történő alkalmazkodás szempontjából is. Az elvezető rendszer folyamatos karbantartása a biztosítéka az özönvízszerű esőzések elleni biztos védekezésnek.

A települési **buszmegállók megújítása** is fejlesztési feladat. A fedett, egységes arculattal rendelkező korszerű, kulturált buszmegállók a településképp javításában is fontos szerepet töltenek be.

Közösségi terek fejlesztése

Az intézményi ellátottság tartósan jó színvonala mellett a településközpont további fejlesztése érdekében elsősorban a központban elérhető kiegészítő és egyéb speciális **szolgáltatások megtelepítése** a cél.

Cél, hogy a település a kedvező lakhatást biztosító lakóterületei mellett a **folyamatosan fejlesztett közterületeivel**, színvonalas szolgáltatásaival, intézményeivel vonzó arculatával kínáljon kedvező lakókörülményeket a térségben új otthonot keresők számára.

A **Rendezvénytér megújítása** keretében fitnesspark és teqball asztal is elhelyezésre kerül. Cél, hogy a közösségi rendezvények fontos színterévé, valódi találkozási ponttá váljon a terület. A településközpontban egy jó színvonalú **szökőkút megvalósításával** lehet színesíteni a településképet. Tapasztalatok szerint a városi szökőkutak is kedvelt találkozóhelyként szolgálnak minden korosztály számára. A központban található **tó és környezetének rendbetétele** is feladatot képez.

A **Könyvtár**, illetve a **Művelődési ház** lehet a közösségi élet bázisa, amelyek megtöltése étellel, színes programokkal szintén fejlesztési feladat.

Átfogó cél 3.: A helyi gazdasági bázis erősítése

A gazdaság diverzifikálása, gazdaságfejlesztési tevékenységek támogatása, befektetésösztönzés, gazdasági, vállalkozási területek fejlesztése

A Szigetbecsén élők életminőségét és a település mindenkori fejlődését is befolyásolja a helyi **munkahelyek számának** jövőbeni alakulása. A település jövőjét alapjaiban határozza meg, hogy vannak-e és milyen összetételben, illetve számban helyben munkahelyek. De hasonlóan fontos a naponta **ingázó munkaerő** igényelte szolgáltatások biztosítása is. A pandémia időszaka pedig felértékelte a különböző **táv munka** megoldások szerepét, ami várhatóan a jövőben is növekvő részarányal lesz jelen.

A település vállalkozásainak összetételére a mikro- és kivállalkozások túlsúlya jellemző. A nagyvállalatok szerepe kevésbé van meg a helyi gazdaságban. A Csepel-sziget és Szigetbecse közlekedési adottságai eleve behatárolják a gazdaságfejlesztési lehetőségeket. Szállítás- és alapanyagigényes iparágak telepítése amúgy sem kívánatos, de a közlekedési kapacitások szűkössége miatt sem lehetne ezekre az ágazatokra alapozni.

A gazdaság fejlesztése során a hosszú távra történő felelős gondolkodás kell, hogy érvényesüljön mind a település vezetése, mind a megtelepedni szándékozó vállalkozások részéről. Ennek szellemében azoknak a befektetéseknek kell prioritást élvezniük, amelyek hosszabb távon mind több helyi polgárnak nyújtanak majd megélhetést, illetve a települést tartós, kiszámítható és egyenletes bevételekhez juttatják. Így **a helyi gazdaságba hosszú távra szervesen integrálódó, minél több embert helyben foglalkoztató vállalkozások** letelepedését kívánatos támogatni. A nagyobb, de a település helyi viszonyaiba nem integrálódó nagyipari vállalkozások betelepődését nem, ellenben a kis és közepes méretű, a környezetet nem terhelő tevékenységeket végző vállalkozások befogadását támogatni célszerű.

A gazdaság jövedelmezőségének fokozásához elengedhetetlen a településen a különböző ágazatok terén működő vállalkozások számának és tőkeerejének növekedését támogatni különböző ösztönzőkkel. Ez különösen a mikro- és kisvállalkozások esetében igaz. Az Önkormányzatnak különleges figyelmet kell fordítania egy-egy nagyobb tőkeerősségű ipari profilú vállalkozás betelepítése mellett a helyi illetőségű **kis- és közép vállalkozások** beindításának **támogatására**, illetve a már meglévők működési feltételeinek javítására. Ennek eszközei többek között önkormányzati megrendelések, adókedvezmény, kedvezményes hitelek, támogatások, stb. lehetnek. Az új vállalkozások esetében egy, de szigorúan betartandó kritérium, hogy **környezetszennyező tevékenységek Szigetbecsén nem támogathatók**. A közlekedési adottságok eleve behatárolják a reálisan idehozható iparágak körét. Fentieknek megfelelően elsősorban kisebb gyártóüzemek, csomagolóüzemek, összeszerelő kisüzemek, raktározás, terményszárítás azok a tevékenységek, amelyek betelepődése összeegyeztethető Szigetbecse egyéb - lakó- és rekreációs - fejlesztési céljaival is. Az M0, illetve az **M6 autópálya felé kapcsolatot teremtő új Duna-híd és tervezett főutak** megvalósulása a közlekedési kapcsolatokat, Szigetbecse elérhetőségét jelentősen javíthatja a későbbiek során, ami a gazdaságban is élenkülést hozhat.

Az egyéni vállalkozások túlsúlya jellemzi ma a helyi vállalkozásszerkezetet. Szigetbecsén **jó hírű vállalkozók, szakemberek** tevékenykednek, akikre lehet építeni a jövőben is. Cél a legkisebb, akár egyszemélyes vállalkozások működési feltételeinek biztosítása hosszú távon is. A helyi megrendeléseknél, önkormányzati fejlesztéseknél - lehetőség szerint - a szigetbecsei vállalkozások élvezzenek prioritást.

A vállalkozásfejlesztés során nem hagyható figyelmen kívül a helyi humánerőforrás képzettségi szintje. Olyan munkaerőigényű vállalkozások idehozása, vagy olyan helyi fejlesztések is szükségesek, amelyek jól képesek igazodni a **helybéli munkavállalók képzettségi/szakképzettségi viszonyaihoz**. A női munkaerő foglalkoztatása eredményesen kihasználható adottságot jelent, amire lehet alapozni. Csomagolóipar, egyéb hasonló tevékenységek megjelenése támogatandó.

A foglalkoztatáspolitikában jelenleg is első számú cél a foglalkoztatottak, és különösen a **helyben foglalkoztatottak körének bővítése**. Ma a szigetbecsei munkavállalók 50-60 százaléka ingázik. Ezt figyelembe véve javasolt a település területén - jellemzően a Makádi út két oldalán - kijelölt **gazdasági célú fejlesztési területek** fokozatos betelepítése. Meg kell teremteni e területek igényekhez szabott **fokozatos bővítésének**, illetve további **új gazdasági területek** kijelölésének **lehetőségét**. Ez kettős célt szolgál: egyrészt a már jelenlévő vállalkozások számára biztosított legyen a telephelyfejlesztés és ezzel a munkahelyteremtés lehetősége, másrészt a település az itt megjelenő potenciális befektetőknek bármikor tudjon olyan **gazdasági célra felhasználható területet kiajánlani**, ami alkalmas arra, hogy megkezdje tevékenységét Szigetbecsén. A településrendezési eszközökben e célra előkészített gazdasági fejlesztési terület megléte a biztosítékát jelenti annak, hogy a kijelölt területet ne lehessen más célra felhasználni. A különböző igényekre szabott vállalkozási területek kijelölése közvetve tehát a munkahelyteremtésnek és az ingázni kényszerülő munkaerő aránya csökkentésének is az egyik feltétele.

Feladat a folyamatos kapcsolattartás befektetőkkel, olyan beruházások tekintetében, ahol a munkahelyteremtés a fő szempont. Az érdeklődő befektetők részére az önkormányzat adott esetben élhet **kedvezményes adózási konstrukciók** lehetőségével is.

A településen az egyéni, illetve a több alkalmazottat foglalkoztató mezőgazdasági vállalkozások egyaránt jelen vannak. Szántóföldi növénytermesztés és gyümölcsösök adják az elsődleges agrártermékeket, de jelentős specifikum a batáta termesztése is. A **mezőgazdasági termékek helyben történő feldolgozása** lehet a gazdaságfejlesztés másik húzóágazata. Terménytárolás, raktározás, feldolgozás megvalósításával cél a magasabb feldolgozottsági szint elérése. A feldolgozott termékek értékesítése többletbevételeket hoz a vállalkozások számára.

A helyi munkalehetőségek bővülése támogatandó abból az aspektusból is, hogy ezáltal csökkenthető az ingázni kényszerülő munkaerő aránya. Ma még sok szigetbecsei munkavállaló napi szinten ingázik szigetszentmiklósi, szigethalomi, ráckevei vagy éppen budapesti munkahelyekre. Az **ingázás mérséklésével és a helyben foglalkoztatás növelésével** a helyi adóbevételek is növekednek, másrészt a munkavállalók, családok szabadideje is megnövekszik.

Turisztikai, rekreációs fejlesztések, programcsomagok a vendégéjszakák növelése és a helyi szabadidős lehetőségek bővítése érdekében

Szigetbecse fejlesztési koncepciójában a turizmus fejlesztésében rejlő lehetőségek kihasználása alapvető jelentőségű, építve a település sokszínű adottságaira, a már megkezdett fejlesztésekre és a már meglévő attrakciókra. A település gazdasági bázisát hosszú távon az ipari vállalkozások biztosítják, de emellett a **turizmus határozottan növekvő szerepet** tölthet be.

Szigetbecse turizmusának megalapozottsága mind a földrajzi elhelyezkedés, természeti adottságok, mind a keresleti oldalról biztosított. Az idegenforgalom fejlesztésében komoly tartalékok, nagy potenciál van. A cél **turizmus jövedelmezőségének növelése** fejlesztések megvalósításával.

A település jelenleg is számos turisztikai célpontot kínál az idelátogatóknak: a fő attrakció az André Kertész Múzeum, de van tanösvény (Tőzike tanösvény), állatsimogató és szálláshely is. A Ráckevei/Soroksári Duna közelsége és a két holtág komoly rekreációs potenciált rejt magában, amelyek ma korántsem kellően kihasználtak. A horgászturizmus komoly lehetőséget hordoz, de ennek megalapozása előkészítést igényel. A holtág és a tó nem beépített, szemben a Duna-parttal, amelynek parti sávja teljes települési hosszában beépült. Cél a holtág és a tavak kikotrással és horgász helyek létesítésével, a teljes horgászati infrastruktúra kiépítésével magas minőségű kedvelt **horgászturisztikai célponttá** alakítása. A kívánt fejlesztések megvalósítása pályázati forrás igénybevételével célszerű. A kiépülő horgászterületre a turisták bevonása is a feladat része.

A szelíd turizmus terén több lehetőséget is kínál Szigetbecse az idelátogató vendégek számára. A település külterülete, de maga az egész sziget kiválóan alkalmas kerékpározásra. A **kerékpáros turizmus feltételeinek javítása** is fejlesztési cél. A holtágak jó színvonalú kerékpáros megközelíthetőségét és körbejárhatóságát meg kell oldani.

A turizmusból származó bevételek maximalizálására a **szálláshelyet is igénybe vevő turizmus** arányának növelése a cél. Ennek egyik első lépése a holtág partján ma kihasználatlanul álló régi óvoda épületének átalakítása. **Horgásztanyának, szálláshelynek** kiváló lehetőség, a telken belül pedig sátorhelyek, faházak is kialakíthatók.

A Duna partján meglévő **pihenőpark továbbfejlesztése** is cél. Kerékpárút, étkezési lehetőség, csónakkölcsonzás, vizesblokk létesítése szükséges. A fejlesztések a Natura2000 terület adottságaira tekintettel történjenek.

Az **André Kertész Múzeum** esetében jobb **marketingre** van szükség. Ennek része a felállítandó André Kertész szobor is. A múzeum állandó kiállítása mellett a **Faluházban időszaki kiállítások** megrendezése szükséges a kulturális élet felpezsdítésére.

Speciális szolgáltatásként lehet felépíteni többek között az esküvői turizmust. A település **esküvői helyszíneként** is kínálhat komplex szolgáltatáscsomagokat.

A tóparton kisebb **kilátó kialakítása** is elképzelhető a volt daráló épületében.

Szigetbecse idegenforgalmi imázsának építése szempontjából kiemelkedő jelentőségű a település földrajzi elhelyezkedése. A Ráckevei/Soroksári Duna közelsége, a sziget nyugalma, a természet közelsége olyan **brendet** alapozhat meg, amely megfelelően felépítve a turizmusban további fejlesztések generálója lehet.

A községnek törekednie kell - meglévő adottságaira építve - olyan **turisztikai termékek, szolgáltatáscsomagok** létrehozására, amelyek valamilyen szempontból kuriózumnak számítanak ebben a térségben. A meglévő, évente visszatérő események szervezésében szerzett tapasztalatokra építve javasolt kiállítások, hangversenyek, további nagy tömegeket megmozgató rendezvények, táborok, találkozók, faluséták, adventi programok, egyéb különlegességek, nevezetes események szervezésének teret adni, amelyek egyaránt hozzájárulnak Szigetbecse arculatának fejlesztéséhez, és az idegenforgalom számára is újabb vonzerőként szolgálnak. Jó **településmarketinggel** és turisztikai szakember alkalmazásával kell szervezni a turizmust. A ma még egymástól elszigetelt elemek egységes turisztikai kínálattá szervezése a feladat. Ennek része a település turisztikai arculatának a fejlesztése is, **infopontok** létesítése, okostelefonos alkalmazások használata.

Átfogó cél 4.: A társadalmi-gazdasági környezet változásával összehangolt optimális területhasználat, kompakt településszerkezet megteremtése

Kompakt, térben kiegyenlített településszerkezet megvalósítása a fokozatos bővítés lehetőségével

A jövőre nézve a települési területfelhasználásban az optimális arányok kialakítása, illetve megtartása a cél. Ehhez egyszerre kell szem előtt tartani több szempontot. Számolni kell az új lakóterületek iránti igények növekedésével, de hasonló jelezhető előre a gazdasági területek esetében is. A település nagy fejlesztési potenciálja a turizmus-rekreáció területén van, amit szintén figyelembe kell venni a távlati területhasználat meghatározásánál. Konceptcionális cél olyan **ideális arányok megtalálása a lakó és intézményi, a gazdasági, a turisztikai-rekreációs és a mezőgazdasági** területeket illetően, amely mindezen funkciók számára ideális feltételeket biztosít. Az ipari, gazdasági területek a település biztonságos üzemeltetéséhez és a fejlesztésekhez szükséges bevételekhez nyújtanak biztos alapot, ezért a jövőben is kiemelten kezelendők. Ugyanakkor a már kialakult és az új lakóterületektől, illetve a település rekreációs területeitől kellő mértékben legyenek elválasztva. A rekreációs területek esetében a jó minőségű fejlesztések megvalósítását kell biztosítani és emellett az ökológiai szempontokra is tekintettel kell lenni.

Szigetbecsén a településfejlesztési koncepció vezérgondolata egy átgondolt, megalapozott területfelhasználási rendszer kialakítása. Olyan területfelhasználási rendszer kidolgozása, amely megteremti a megfelelő kereteket az egyes funkciócsoportok optimális elhelyezéséhez, és amelyen keresztül biztosítható a funkciók közötti összhang és egyensúly. A település területével való gazdálkodás során a település földrajzi meghatározottságából kibontakozó sajátos helyzeti előnyök és gazdasági potenciál - nem mérték nélküli - kihasználása, és a belső erőforrások körültekintő igénybe vétele, a környezet megőrzve fejlesztése jusson érvényre. Cél a **fenntartható, és élhető szerkezetű település** formálása.

A településszerkezet alakításakor a **kompakt szerkezet** megteremtését, a beépített területeknek csak körültekintő és koordinált kiterjesztését kell szem előtt tartani, előnyben részesítve a már korábban kialakult belső településrészek megújítását, intenzitásának növelését. A szükségessé váló - gazdasági célú - területi bővítések konkrét helyének meghatározása során is e szempontokra mindvégig tekintettel kell lenni.

A hatályos településrendezési eszközökben kijelölt lakó funkciójú területek a közeljövő fejlesztési, bővítési igényeihez mérten alapvetően elegendőek. A hatályos terv szerinti kijelölések ütemezett igénybevétele folyik. Ameddig biztosított a területi tartalék és nagyobb volumenű területi igény sem mutatkozik, **új lakóterület kijelölése nem szükséges**, a már korábban beépítésre szánt kategóriába sorolt területek funkcióváltása lakó célra viszont támogatható. **Gazdasági** területek vonatkozásában viszont **új területkijelölések válnak szükségessé**. A települési adottságok - amennyiben szükségessé válik - új lakóterület kijelölését déli, illetve nyugati irányban tennék csak lehetővé. Az új lakóterületek kialakítása helyett elsősorban élni kell a belső településrészek újra strukturálásának lehetőségével is. Elsősorban az arra alkalmas meglévő **belső lakóterületeken** kell lehetőséget biztosítani **telekmegosztásokkal, utcanyitásokkal a beépítési intenzitás növelésére**. Ezáltal az elhagyott régi ingatlanok területe is jobban hasznosíthatóvá válik és a közműkapacitások kihasználtsága is optimalizálható. A lakótelkek megosztásával lehet és kell is élni a beépítések terjengősségének mérséklésére.

A **gazdasági területek** vonatkozásában is a **mértéktartó területhasználat** elvét kell érvényesíteni. A már korábban műszakilag igénybe vett területek **újbbóli hasznosításának** elsőbbséget kell élveznie ahol erre lehetőség van a meglévő telephelyek bővítésével, de a várható igények alapján **új területek bevonása** is indokolt.

A területhasználatban külterületen jelent új lehetőséget a **csereerdősítés**. A település számára ez jó lehetőség az erdőterületei növelésére amellet, hogy bevételek is keletkeznek az Önkormányzatnál. Első körben a **sportpálya mögötti terület** jelölendő ki erre a célra. A cél, hogy más települések csereerdősítési kötelezettségét is meg lehessen valósítani Szigetbecse területén.

Belső területek megújítása, arculatfejlesztés, rekreációs területek minőségi fejlesztése

A településszerkezet alakításakor mind a fejlesztési elképzelések, mind a rendezési javaslatok kidolgozása és azok érvényesítése során azoknak a megoldásoknak kell prioritást adni, amelyek hozzásegítenek a **fenntartható településszerkezet, a rendezett, lakható életteret és jó színvonalú rekreációs lehetőségeket kínáló település**, mint távlati fejlesztési cél eléréséhez. Ahhoz, hogy újonnan beköltöző (pl. Budapestről vagy az agglomerációból, vagy az ország távolabbi térségeiből beköltöző) magasabb presztízsű népesség, családok számára is vonzó legyen a település, elengedhetetlen az arculatfejlesztés. A **településképp legyen vonzó**, ragadja meg az idelátogatót. A település arculatának alakítása terén Szigetbecsén mindig is nagy hagyománya volt a közterületek folyamatos megújításának, fejlesztésének. A lakosság igényes saját mikrokörnyezete iránt, a porták rendezettek, ami kedvező utcaképet eredményez. Ezt a szemléletet a jövőben is meg kell őrizni és támogatni. A fejlesztések iránt elkötelezett önkormányzat és az itt élők közösen képesek a település arculatának megfelelő színvonalon történő fenntartására, ami a jövőben is elengedhetetlen.

Az új gazdasági területkijelölések mellett a település belső lakóterületeit is fejleszteni kell. A települési szövet megújítása a cél. A településnek élnie kell a **belső településrészek** szabad telkei, rossz állapotban lévő, elhagyott lakóingatlanjai nyújtotta lehetőségekkel is. Ezáltal egyes külső településrészek fokozatos beépülése mellett a település belső területei is **megújulhatnak**. Szigetbecsén jelenleg is 20-30 üresen álló ingatlan található, szinte valamennyi utcában tudni ilyenről. A tulajdonosokat érdekeltté kell tenni ingatlanjaik értékesítésében, vagy legalább bérbe adásában. A kihasználatlan, lakatlan ingatlanok megvásárlása jó lehetőséget nyújt a **belső községrészek revitalizálására**. A belső településrészekben ehhez hozzátartozik a vegyes területeken több intézményi, közösségi és szolgáltatás típusú fejlesztés, épületátalakítás vagy korszerűsítés, illetve **intenzívebb beépítés** lehetővé tétele is.

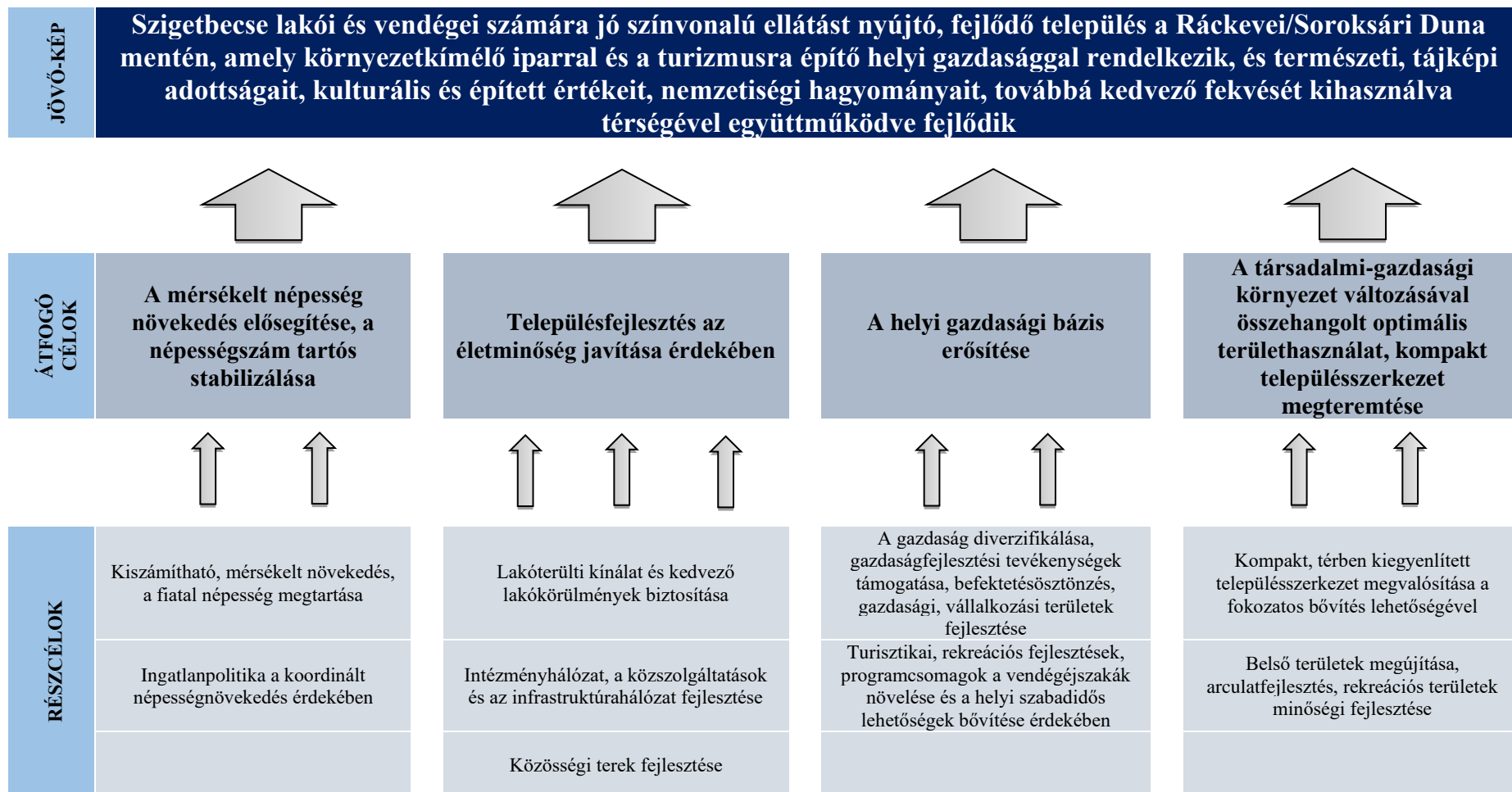
Az alapfokú intézményi ellátottság jó színvonala mellett a településközpont fejlesztése érdekében elsősorban a központban elérhető kiegészítő és egyéb speciális szolgáltatások megtelepítése fogalmazódik meg célként. Cél, hogy a **megújuló községközpont a legfontosabb közösségi térré** váljon. A modern művelődési ház példáját követve a központ további tervezésekor, alakításakor azoknak a megoldásoknak kell prioritást biztosítani, amelyek e frekvenciált terület színesebbé, látványosabbá, karakteresebbé tételét segítik elő, amelynek révén vonzó és látogatott valódi közösségi térré alakulhat. E tekintetben kiemelkedő szerepet kell kapnia sok egyéb mellett az igényességet sugalló építészeti megoldásoknak, az összehangolt színválasztásnak, a közterületek, gyalogosfelületek burkolatának, és a zöldfelületeknek. A településszerkezeti és a szabályozási terv ezen a téren jobbra csak közvetett eszközökkel rendelkezik, elsősorban a központfejlesztés keretfeltételeit teremtheti meg.

Alapelvként Szigetbecse megújuló központjának karakterébe jól illeszkedő funkciók számára történő helybiztosítás jelölhető meg. A nagyobb forgalmat vonzó intézmények, szolgáltatások környezetében a **parkolókapacitás növelése** is lényeges feladatként fogalmazódik meg, melyet a településrendezés eszközeivel kell megoldani. Törekedni kell a közterületeken a **gyalogosfelületek, zöldfelületek arányának növelésére**, az aszfaltburkolatok arányának csökkentésére, illetve a díszburkolatok kialakítására, a járdahálózat bővítésére.

A települési infrastruktúra fejlesztésén túl javasolt olyan **közösségi terek** kialakításának a területi feltételeit is megteremteni elsősorban a településközpontban, amelyek találkozási pontként szolgálhatnak a településen élők számára, vagy különböző csoportos, szabadtéri rendezvények megtartására is alkalmasak. E sorba illeszkedik **Rendezvénytér megújítása**, funkcióbővítése és a **szabadtéri fitness park**, stb. kialakítása is. Cél a település zöldfelületi rendszerének továbbfejlesztése, további **zöldterületek** kijelölése is a településesztétikai szempontok és a klímavédelmi szempontok érvényesülése érdekében.

A település életében hagyományosan sajátos szerepet töltenek be a rekreációs, illetve **üdülőterületek**. Az üdülési funkció színvonalának emelése és a turizmus vonzerejének növelése érdekében a területek hosszútávú fenntartható fejlesztése szükséges. A már kialakult üdülőterületeken a közterületek fejlesztése arculati elemekkel az elsődleges feladat. Az újonnan kialakítandó **rekreációs területek** (horgásztanya, pihenő park) megvalósítása a modern kor színvonalának megfelelő igényességgel történjen.

3.2. A jövőkép, az átfogó célok és a részcélok kapcsolata

3.3. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Szigetbecsén a településfejlesztési koncepció és a településrendezési eszközök készítése keretében külön nem kerültek lehatárolásra településrészek. Az Önkormányzat koncepcionális szinten egységes egészként kívánja kezelni a települést. Ezért leszögezhető, hogy az átfogó célok elsődlegesen Szigetbecse egésze céljai és ezek rész céljai is csak némely esetben köthetők konkrét településrészekhez.

4. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

4.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

Társadalmi alapadatok

A település területe 17,12 km², lakónépessége 1.324 fő (2021.jan.1., forrás: KSH), a népsűrűsége ezáltal 77 fő/km², ami az országos átlagnak - 106 fő/km² - mintegy háromnegyede.

A lakónépesség alakulása az utóbbi 20 évben stagnáló, mely időszak első és utolsó éve között a település lakónépessége mindössze 3 fő eltérést mutat. A teljes időszakot vizsgálva, látszik, hogy 2010-ig - bár mérsékelt tempóban, de - növekedett a népesség, majd egészen 2018-ig tartóan csökkenésnek indult, és 2018-ban érte el az 1253 főnyi mélypontot. Ettől kezdve napjainkig évi 30-40 fővel tudott gyarapodni a lakónépesség, 2021 elejére 1324 lakója volt Szigetbecsének.

Az elmúlt 10 év távlatából az látható, hogy a település korstruktúrája relatíve kedvezőtlen. Pest megye és a Ráckevei járás településeinek helyzetével összevetve idősebb népességről beszélhetünk Szigetbecsén. 10 éve a népességösszetétel lényegesen fiatalabb volt a településen, azonban utána folyamatosan növekedett az idősek aránya, évről-évre romlik az öregedési mutató. Az öregedési mutató (állandó népességből a 100 0-14 évesre jutó 60-x évesek száma) 100 fölötti értéke, sokszor akár 200 feletti értéke azt mutatja, hogy az idősek aránya jóval magasabb (akár kétszerese) a helyi társadalomban, mint a gyermekkorúaké. 10 évvel ezelőtt még Szigetbecse öregedési indexe (125,3) kedvezőbb volt a Ráckevei járás településeinek átlagánál és az országos átlagnál is, mára ez a kép megváltozott és a járási átlagnál némileg kedvezőtlenebb a lakosság korösszetétele, az öregedési index 182,7-re nőtt 10 év alatt. Szigetbecsén tehát az országos trenddel azonosan, az idősek aránya van túlsúlyban, tehát a különböző szociális problémákra kell felkészülni.

A népesedési folyamatok tekintetében Szigetbecse az utóbbi tíz évben többnyire negatív mutatókkal rendelkezik, de a 10 év alatt többnyire az országos és különösen a járási átlagot is felülmúló, a megyei adatokhoz hasonló, relatíve kedvezőbb értékkel rendelkezik. A járáson belül 2019-ben itt volt tapasztalható az egyik legalacsonyabb természetes fogyás, tehát ugyan többen haltak meg, mint amennyien születtek volna, de a járás többi településéhez képest kedvezőbb a kép. 2013-ban és 2015-ben volt természetes szaporodás, amikor magasabb volt a születések aránya a halálozási arányokhoz képest. A vizsgált 10 év alatt az országos és a Ráckevei járási átlagot 8 évben múlta felül, a Pest megyei átlagot 5 évben múlta felül. A járáson belül mindenképpen a kisebb természetes fogyási mutatójú települések közé tartozik Szigetbecse.

A természetes szaporodás/fogyás értékek alapján a község népessége csökkenő tendenciát mutat, melyet a vándorlási egyenleg alakulása ellensúlyoz. Szigetbecsén 2019-ben a járás településeire viszonyítva a legmagasabb a vándorlási egyenleg, amely azt jelenti, hogy magasabb az odavándorlások száma (2019-ben 138 fő volt), mint az elvándorlások száma (2019-ben 91 fő volt). Az utóbbi 5 évben egy év kivételével (2017) a vándorlási egyenleg pozitív volt. A község vándorlási nyeresége a 10 év alatt nagyságrendileg 16 fő volt. A

vándorlásból származó népességnövekedés mértéke a Pest megyei, és Ráckevei járás átlaga körül mozog. Az utolsó ismert adat évében (2019) a járáson belül az első helyen áll Szigetbecse a települések sorában a vándorlási egyenleg arányát tekintve.

A 10 év alatt nagyobb kilengések, folyamatos hullámzások is mutatkoznak. A 2015-ös évet megelőzően látható, hogy éveken át többen vándoroltak el, mint amennyien odaköltöztek. A trend ezt követően látszik megfordulni. A vándorlások oka nagyon sok tényezőtől áll és összetett folyamat, alapvetően befolyásolja a környező nagyobb városok elszívó ereje, infrastrukturális, életminőségi, munkahelyi ellátottsága és fejlettsége. A beköltözések által növekszik az igény a különböző társadalmi, szociális és gazdasági kapacitások növelése iránt.

A 2011. évi népszámlálás során a lakónépességen belül mintegy 82% vallotta magát magyar nemzetiségűnek. Az adatokból jól látszik, hogy Szigetbecse népességének 81,5%-a magyar, és jelentős a német nemzetiségűek 10,7%-os aránya. A válaszadók 2,2%-a roma nemzetiséghez tartozónak mondta magát. A válaszadók 18,3%-a nem kívánt válaszolni.

A felekezeti hovatartozást illetően megállapítható, hogy Szigetbecsén a legnagyobb arányban római katolikus (43%) valláshoz tartoznak. A református közösséghez tartozó hívők (11,3%) és evangélikusok (0,3%) kisebb csoportot alkotnak. Vallási közösséghez, felekezethez nem tartozók aránya 11,5% és a lakónépesség 32,1%-a nem kívánt válaszolni.

A foglalkoztatási mutatók az évek folyamán változatos képet mutatnak, nagyon hullámzó. A munkanélküliségi ráta (nyilvántartott álláskeresők száma száz 15-64 éves állandó lakosra) a 10 év alatt javult, azonban vannak évek, amikor megugrik a munkanélküliek száma. Az országos, és a Ráckevei járás adatainál alacsonyabb, tehát kedvezőbb a munkanélküliségi ráta Szigetbecsén, nagyjából a Pest megyei átlaggal együtt mozog. 2019-ben 19 fő regisztrált munkanélkülit tartottak nyilván Szigetbecsén.

A Pest megyei, a Közép-Magyarországi és a járási átlagot is meghaladta az elmúlt néhány évben a tartós munkanélküliek aránya, amely a 180 napnál hosszabb ideje munkanélküliek arányát mutatja. 2019-ben azonban csökkent ez az arány és Szigetbecsén csak a munkanélküliek 32 százaléka tartós álláskereső. A pályakezdő munkanélküliek aránya viszont fordítva alakul, az elmúlt években kedvezőbb volt térségi összehasonlításban, de 2019-re 16 százalékra emelkedett.

Gazdasági alapadatok

Szigetbecse sajátos földrajzi helyzetű település, a Csepel-sziget déli részén helyezkedik el. A közlekedési helyzete egyrészt kedvező, mert átmenőforgalom alig terheli, másrészt viszont viszonylagos elzártsága a gazdasági fejlődési lehetőségeit is behatárolja. Kedvező adottsága továbbá, hogy az ingázó munkaerő számára több jelentős foglalkoztatóközpont is viszonylag közel van, ezáltal munkalehetőségeket, szolgáltatásokat biztosít a településen élőknek is. Fontos kiemelni Szigetszentmiklós, Szigethalom településeket, ahol a Szigetbecsén élők számára is elérhető szolgáltatások, munkahelyek találhatóak.

Az SZJA alapot képző nettó jövedelem egy állandó lakosra vetített összege Szigetbecsén az országos, és a megyei adatnál alacsonyabb, a Ráckevei járáséhoz hasonló viszonyokat

tükröz. A 2019-ben nagyjából 1,2 millió forintos érték a Ráckevei járáson belül közepes nagyságúnak számít. Ez az érték az elmúlt 10 év alatt több mint duplájára emelkedett.

Az itt élők viszonylag kedvező jövedelmi helyzetére és egyben kedvező munkaerőpiaci pozícióira utal a magas és alacsony jövedelműek aránya is. Az 5 millió Ft feletti adósávon adózók száma száz, 1 millió Ft alatti adósávon adózóra vetítve Szigetbecsén 70,2 volt 2019-ben. Ez nagyjából kétharmada a Közép-Magyarországi régiós átlagnak és valamivel jobb az országos átlagnál, és a Ráckevei járás településeinek átlagánál is. Az előző éveket vizsgálva az értékek folyamatosan növekednek.

Szigetbecsén a működő vállalkozások száma növekedést mutat a 2011-es és 2019-es adatokat vizsgálva. Míg 2011-ben 91 működő vállalkozást, addig 2019-ben már 116 működő vállalkozást tartottak számon. Gyakorlatilag valamennyi ágazatban nőtt a vállalkozások száma 8 év alatt. Kiugró növekedés sehol sem tapasztalható.

A KSH adatok alapján megállapítható, hogy a helyi működő vállalkozások tevékenységei 2019-ben már 14 nemzetgazdasági ágat öleltek fel:

- humán-egészségügyi, szociális ellátás,
- kereskedelem, gépjárműjavítás,
- mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat,
- művészet, szórakoztatás, szabadidő,
- pénzügyi, biztosítási tevékenység,
- szakmai, tudományos, műszaki tevékenység,
- szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás,
- szállítás, raktározás,
- adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység,
- egyéb szolgáltatás,
- információ, kommunikáció,
- ingatlanügyletek,
- oktatás,
- építőipar

Szigetbecsén 2019. évben 116 db működő vállalkozást regisztráltak. A községben egyik nemzetgazdasági ág sem emelkedik ki dominánsan, azonban egyre nagyobb jelentősége van a kereskedelemnek és a szolgáltatásoknak, valamint jelentős az építőipari vállalkozások részaránya. Ez az országos viszonyokat tekintve is jellemző aránynak tekinthető.

Szigetbecsén a kereskedelem, gépjárműjavítás ág súlya (20%), amely a községen a legnagyobb aránnyal rendelkezik, elmarad az országos átlagtól, amely 40%. Az építőipari vállalkozások 18%-os súllyal rendelkeznek, amely alig marad el az országos 21%-os arány mögött. A szállítás, raktározás gazdasági ág részesedése (4%) kevesebb mint fele az országos átlagnak (9%). Ennek oka, a Budapesttől távolabbi elhelyezkedés a közlekedési árnyékhelyzet. A mezőgazdaság 7%-os részesedése elmarad az országos átlagtól, amely 10%. A szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás a községen 8%-os részesedéssel bír, amely ugyancsak közelíti az országos átlagot, ami 9%. A működő vállalkozások összesen 22%-a (összesen 25 vállalkozás) a szakmai tudományos, műszaki tevékenység, az információ, kommunikáció, valamint az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység ágakban tevékenykedik, ami jelzi, hogy a szellemi szektor a községben is meghatározó ágazat.

A regisztrált gazdasági szervezetek száma 2020-ban 253 db volt. Számuk 2014 és 2020 között folyamatosan növekedett, a 6 év alatt összesen 13 százalékkal. A regisztrált egyéni vállalkozók száma 2020-ban 101 volt. Számuk tartósan növekszik, 2010 és 2020 között közel két és félszeres növekedés tapasztalható. Az egyéni vállalkozók közül minden második főfoglalkozású egyéni vállalkozó. A kft-k száma 2020-ban 45, a betéti társaságoké 9 volt. 32 östermelőt tartanak nyilván, számuk évek óta nem változik jelentősen.

Környezeti alapadatok

A mezőgazdasági területekre jellemző, hogy közepes heterogenitású területek, ahol gyengén közepes szervesanyag tartalmú, átlagosan semleges, de foltonként kisebb területi kiterjedésben gyengén savanyú kémhatású homokos vályog, vályog talajok találhatóak. A talajminőséget rontó talajhibák közül legjelentősebb a defláció és a helyenkénti 25% feletti mészfelhalmozódás. A helytelen talajhasznosítás következtében a termőréteg csökkentő talajhibák és azok hatásai növekedhetnek, ezért a talajvédelemre fokozott gondot kell fordítani.

Szigetbecse és közvetlen térségére jellemző, hogy pannóniai képződményeknél idősebb rétegek sehol sem találhatóak a felszínen. Egyébként az egész területet negyedkori képződmények takarják be. Hidrogeológiai szempontból a terület földtani képződményei közül ivóvízbeszerzésre főként a 150-300 m közötti felső pannon vízadó képződmények alkalmasak. A vízáteresztő felszín és a rossz lefolyási viszonyok miatt a talajvíz általában a felszín közelében helyezkedik el. A talajvízjárást a Duna vízjárása jelentősen befolyásolja.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló, a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján – a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelettel összhangban – Szigetbecse az „érzékeny” területi kategóriába tartozik. A település központi belterületén a csatornahálózat mindenhol kiépített és a rákötöttség is közel teljeskörű. A szennyvizet a Ráckevei szennyvíztisztító telepre juttatják el.

A település területén számottevő légszennyezéssel járó ipari tevékenységet nem folytatnak. Ez várhatóan továbbra is így marad, mivel az önkormányzat nem támogatja jelentős légszennyezés kibocsátó gazdasági tevékenység megtelepedését.

4.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A műszaki infrastruktúra hálózatok fő elemei a településen kiépültek. A közúti közlekedési főhálózatok terén Szigetbecse közigazgatási területét közvetlenül érintő fejlesztés megvalósulása nem várható. Pest megye területrendezési terve tervezett főúti fejlesztésként tartalmazza a „Szabadegyháza (62. sz. főút) - Adony - Ráckeve - Kiskunlacháza (51. sz. főút)” nyomvonalát új Duna híddal. A tervezett új főút Szigetbecse közlekedési kapcsolatainak javítása szempontjából alapvető fontosságú, mivel gyors eljutást biztosít az M6 autópályára. A tervezett főútra való rácsatlakozást Szigetbecse településrendezési

tervben meg kell tervezni és biztosítani kell. A megyei területrendezési terv ugyancsak tartalmazza a „Szigetszentmiklós (M0) - Ráckeve tervezett főút nyomvonalát, ami Szigetbecse Budapest irányú kapcsolatát javíthatja.

Vasúti hálózat nem terén a Csepel-szigetet érintő fejlesztés a V0 harántirányú, Budapestet elkerülő vasúti kapcsolat kiépítése országos nagy projektként. A V0 tervezett nyomvonala Szigetbecsétől távolabb tervezett. Egyéb vasúti fejlesztés a térségben nem várható.

Kerékpáros közlekedésben elsősorban turisztikai, de hivatásforgalmi szempontból is mérlegelendő új településen belüli, illetve települési összekötő szakaszok tervezése, megvalósítása. A településmag és az üdülőterület kerékpáros összeköttetésének megteremtése elsődleges feladat.

A településfejlesztési koncepció tartós gazdasági fejlődéssel és ezzel összefüggésben mérsékelt és kiszámítható népességnövekedéssel számol, aminek területi igényeit kezelni kell. A településrendezési eszközökben kijelölt lakóterületi tartalék és a belső területek intenzívebb területhasználata alapvetően képes lesz a lakóingatlanok iránti megnövekvő igények kielégítésére. Figyelembe véve, hogy a nagytelkes önálló családi házas beépítések mellett egyre nagyobb igény látszik a kisebb méretű telkek iránt, illetve az intenzívebb beépítésre, a már kijelölt lakóterületeken telekmegosztásokkal továbbá a beépítési intenzitás növelésével javasolt az új lakásigények biztosítása. A korábban más célra kijelölt beépítésre szánt területek funkcióváltása is támogatható a lakásigények kielégítése érdekében (pl. Makádi út mentén korábban kijelölt gazdasági területek lakó területté történő átalakítása). Gazdasági területek esetében a korábban kijelölt meglévők mellett új területkijelölések is szükségesek.

A kisebb léptékű, egy-egy telket érintő egyéni változtatási igények a településrendezési eszközök keretében kezelendők.

Közmű hálózatok esetében az új beépítésekhez a már meglévő, illetve tervezett hálózatokat a várható közműigények alapján kell továbbfejleszteni. A területfelhasználással kapcsolatos beépítés-fejlesztések esetében, ahol új közterület kerül kiszabályozásra, a közművek kiépítése csak egységes rendszerben elő-közművesítéssel, összközműves ellátással javasolt. A felszíni vízelvezetés rendszere részben kiépült, de a hiányzó elemek pótlása és a folyamatos karbantartás elkerülhetetlen. Ezzel is fel kell készülni a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak kezelésére.

4.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

Az építetők befolyásolása a történeti hagyományok megőrzésére és az igényes építészeti kialakításra nehéz feladat. Ennek eszközei a településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet, valamint a helyi építési szabályzat. E dokumentumok a telekalakítást, tömegformálást, az épületek és az utcaképek megjelenését szabályozzák. A másik eszköze a meggyőzés, amelyben nagy segítséget jelenthet az építészeti tervtanács létrehozása.

Törekedni kell az utcaszerkezet, a tömb- és a telekstruktúra megőrzésére, amely meghatározza a település térarányait, a tervezett épületek léptékét. A fejlesztéseknél fontos

az új létesítmények megfelelő építészeti eszközökkel való környezetbe illesztése (mérsékelt tömegalakítással, hagyományos arányrendszer-kialakítással, anyaghasználattal, stb.).

Szigetbecse épített értékei megőrzése érdekében olyan akciókat ajánlott indítani (pl. pályázati rendszerben), amely az építészeti értéket képviselő épületek felújítására ösztönözné annak tulajdonosait. A ma még védhető értékek esetleges fogyatkozása miatt fontos feladat a település megmaradt művi értékeinek szakszerű feltérképezése, majd a védelem lehetőségének és módjának meghatározása. Törekedni kell a nem országos jelentőségű, de még mindig meglévő karakteres, régi épületek és az általuk biztosított településkép értékeinek megőrzésére. Ezzel együtt azonban a védelem módját, mértékét lényegileg a település mindenkori anyagi lehetőségei fogják meghatározni.

A helyi művi védelem feltételrendszerének biztosítása szükséges. A védelem a szakmailag helyes szabályok megalkotásán túl csak a pénzügyi források mellérendelésével lehet hatékony.

Javasolt a településre vonatkozó digitális archívum létrehozása és folyamatos fejlesztése (térképek, tervek, foto dokumentáció, a telkek, út- és közműhálózat, épületállomány vonatkozásában).

5. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

5.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

Az önkormányzat elsődlegesen a jogszabályokban meghatározott és előírt eszközökkel segíti a település fejlesztését. Így mindenekelőtt ide sorolhatók a tervezett fejlesztések megvalósításának jogi (és részben fizikai, illetve pénzügyi) lehetőségét megteremtő helyi jogszabályok, a képviselőtestület által hozott rendeletek (pl. szabályozási terv, helyi építési szabályzat, vagyonrendelet, költségvetési rendelet stb.) Ezeket egészítik ki a jogszabályi kötelezettséget nem feltétlenül jelentő stratégiák, koncepciók, amelyek a társadalmi, gazdasági élet egy-egy részterületének fejlesztési irányait határozzák meg (pl. marketingstratégia, környezetvédelmi program, kulturális koncepció, sport koncepció, turizmusfejlesztési koncepció, vagyongazdálkodási terv, stb.). A nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek körébe tartoznak:

- a szabályozási tevékenységek,
- településfejlesztési és -rendezési szerződések,
- ingatlangazdálkodás
- településmarketing célú tevékenységek,
- helyi kedvezmények biztosítása (magántőke mobilizálása érdekében)
- koordinációs és egyeztetési mechanizmusok kialakítása és működtetése

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósulását szolgálhatja az önkormányzati vagyonnal (ingatlanokkal) történő hatékony vagyongazdálkodás. Ennek érdekében szükségessé válhat a vagyonelemek racionalizálása: a forgalomképes vagyon áttekintése és a vagyonelemek összevetése a fejlesztési célokkal. Ennek eredményeként egyes vagyonelemek értékesítésére illetve új vagyonelemek megszerzésére (megvásárlására) kerülhet sor, annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló vagyon a fejlesztési célok érdekében jobban hasznosítható legyen.

Az önkormányzat adópolitikája egyrészt a tervezett önkormányzati fejlesztésekhez szükséges saját erő biztosítása miatt fontos szempont, másrészt azonban a befektetésösztönzési és vállalkozástámogatási célok megvalósításának is fontos eszköze. Ennek érdekében továbbra is fontos szempont, hogy a helyi adók rendszere legyen kiszámítható, és az ne veszélyeztesse a vállalkozások működését. A nagyobb adóbevétel természetesen az önkormányzati gazdálkodás stabilitása szempontjából kívánatos, azonban ezt semmiképpen sem új adók bevezetésével vagy a meglévők növelésével célszerű elérni. Cél, hogy az új, lehetőleg nagyobb feldolgozóipari vállalkozások településre vonzása, a turizmuságazatban a jövőben termelődő bevételek, illetve a már itt lévő vállalkozások megerősítése egyre jobban járuljon hozzá az adóbevételek növekedéséhez.

Az Önkormányzat a település területén tevékenykedő vállalkozásokkal kölcsönösen előnyös településfejlesztési megállapodások megkötésére törekszik. Ezen egyezségek célja, hogy a Képviselőtestület építési jogokat keletkeztető - településszerkezeti tervi, szabályozási tervi jóváhagyásáról szóló - döntései nyomán felértékelődő területek ingatlanérték különbözetének egy része az Önkormányzat közcélú fejlesztéseire legyen fordítható. Az ilyenfajta Önkormányzat és magánbefektetők között létrejövő megállapodások megfelelő formáját jelenti a településrendezési szerződés. A megegyezések eredményeképp a település közcélra - pl. zöldfelületek, parkolók, intézményfejlesztés

céljára - felhasználható telkekhez, ingatlanokhoz jut, esetleg a vállalkozó konkrét fejlesztést, illetve fejlesztési források biztosítását ajánlja fel.

A fejlesztési célok megvalósításáért felelő menedzsment szervezeti kereteit egyrészt az önkormányzat SZMSZ-ében rögzítettek szerint, az általános gyakorlatnak megfelelően a település polgármestere, képviselőtestülete és annak szakbizottságai adják, amely testületek egyben a szükséges döntési kompetenciával is rendelkeznek. A bizottságok egyben a társadalmi partnerség (nem kizárólagos) fórumai is, miután azokban nem képviselő tagok is közreműködnek, akiket a bizottság hatáskörébe tartozó kérdésekben a képviselőkkel azonos jogkörök illetnek meg. A társadalmi partnerek bekapcsolását biztosítja továbbá, hogy mind a képviselőtestület, mind a bizottságok nyilvános ülésein tanácskozási joggal vehetnek részt a különböző társadalmi szervezetek képviselői.

5.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A településfejlesztési koncepció tervezése számos olyan feltevésen alapszik, amelyek a jelenlegi információk birtokában helyesnek és megalapozottnak tűnnek, s így okkal alapozhatjuk rájuk a fejlesztési célokat és az azok elérése érdekében hozott intézkedéseket. Ugyanakkor részint az információk hiányos jellege miatt (pl. jelenleg még nem ismertek a 2021-2027 közötti időszak pályázati feltételei és kiírásai), részint a külső és a belső környezet (pl. gazdasági, szabályozási környezet) folytonos változásai miatt a célok teljesülése, az elvárt eredmények és hatások létrejötte nem tekinthető automatikusnak. A hatásmechanizmusokat számos olyan tényező befolyásolja, amit jelenleg nem, vagy csak hiányosan ismerünk, illetve amelyek befolyásolhatósága a településfejlesztési koncepció megvalósítását menedzselő szervezet számára erősen korlátozott.

Mindezekből adódóan a koncepcióban lefektetett célok sikeres megvalósítása elképzelhetetlen egy olyan visszacsatolási mechanizmus nélkül, amely alapján a koncepció-alkotási folyamat minden pontján újból és újból beavatkozhatunk, elvégezve a szükséges korrekciókat. E visszacsatolást a monitoring rendszer biztosítja. Alapja a megvalósításra vonatkozó folyamatos adatgyűjtés, információgyűjtés, ami alapján ellenőrizni tudjuk, hogy a kitűzött célok irányába haladnak-e a folyamatok, várható-e a tervezett hatások elérése. Ha ennek során kiderül, hogy a szándékolttól eltérően haladnak a folyamatok, s a célok várhatóan nem, vagy csak részben teljesülnek, akkor a monitoring rendszer feltárja az eltérés okait is, s ezzel lehetőséget teremt a döntéshozók számára, hogy beavatkozzanak a folyamatokba. Az eltérés jellegétől és mértékétől függ a szükséges korrekciós intézkedés, pl. módosítani szükséges a tevékenységek menetét, a koncepció végrehajtásának mikéntjét, a szervezeti kereteket, a feladatokhoz rendelt erőforrásokat. Ha a korrekció a meglévő tervek keretein belül nem végezhető el, akkor a tervek, de végső soron a koncepcionális célok korrekciójára is sor kerülhet.

E logikából következik, hogy a monitoring rendszer elsődlegesen a koncepcióért felelős menedzsment eszköze a megvalósítás kontrolljában, ami csak akkor tölti be funkcióját, ha azt folyamatosan működtetik.

Az eredmények áttekintése és értékelése:

A településfejlesztési koncepció átható monitoringja: a soron következő (2021-2027 közötti) uniós tervezési és költségvetési időszak prioritásai, pályázati lehetőségei ismeretében végezhető el. A monitoring tevékenység célja ebben a stádiumban a koncepció sikerességének áttekintése és az új tervezési időszak feladatainak meghatározása. Annak érdekében, hogy ne ebben a stádiumban szembesüljön a településvezetés az esetleges lemaradásaival, köztes időtávok beiktatása is javasolt.

Kétévente elvégzett monitoring: ezek a rövidebb időszakok kétéves bontásban újabb lehetőségeket nyitnak meg a település előtt. A kétéves periódus lezárásával áttekinthetők az elvégzett feladatok a koncepció szintjén. A monitoring célja, felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezet figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre, és összegezni az operatív szinten elvégzett feladatokat. Ebben az időintervallumban a monitoring feladata sokkal inkább a koncepció finomra hangolásának, azaz operatív feladatai végrehajtásának ellenőrzésére koncentrálódik. Szükséges a vonatkozó ágazati stratégiák esetleges megváltozásának nyomonkövetése, csakúgy mint az időközben elkészült kistérségi, megyei, és - amennyiben releváns - az országos területfejlesztési, területrendezési tervek hatásának értékelése.